

VÉRTESSZŐLŐSI HÍRMONDÓ

A Vértesszőlői Önkormányzat tájékoztató kiadványa
2001. november VII. évfolyam 3. szám

Kedves Vértesszőlősiek!

Az új évezred első éve a vége felé közeledik. A nagyvilág a terrortól, a háborútól terhes, a hazai nagypolitika harsány vitái is egyre jobban terhelik az emberek türelmét, lelkét.

A települések élük életüket, az óvoda, iskola, az öregek napközi otthona, a sport, a kultúra, de az útépités sincs a falun szerencsére túlpolitizálva, egyszerűen működnek.

Közeleg a tél, számunkra ez az aktuális feladat.

Az idős lakóink ismét karácsonyi ajándékcsomagot kapnak, az iskolában december 21-én este szerezettel várunk mindenkit a Falu Karácsonyfája köszöntésére. Ugyanezen a napon a templomban karácsonyi hangverseny lesz.

Tavaly kíméletes volt hozzánk a Tél, kevés volt a hóeltakarítási feladatunk. Lehet, hogy ez évben sokkal nagyobb gondot jelent a havazás. Kérem minden ingatlantulajdonos segítségét, nemcsak a kötelező járdatarakításban, hanem a váratlan hóakadályok elhárításában is.

*Mindenkinek Kellemes Ünnepeket, örömteli Karácsonyt
és Boldog Új Évet kívánok!*

Vida István polgármester

Tervezési gondolatok 2002-re

A 2001. év költségvetésének tervezésekor az önkormányzat számára lehetőség volt arra, hogy 2 éves költségvetést készítsünk. A Testület úgy döntött: a bizonytalansági tényezők miatt csak egy éves időszakra készítünk részletes tervet. Az idő igazolta a döntés megalapozottságát.

A 2000. december 22-én megjelent költségvetési törvény meghatározza az állami támogatások mértékét 2 évre, a külső feltételek azonban eltérnek a tervezettől.

I. Bevételek alakulása:

1. A központi költségvetés terv szerint és átlagosan 10,5 %-kal nagyobb mértékű támogatást ad az előző évhez képest a kötelező feladatok ellátására.
A dologi kiadások növekedését az állam nem finanszírozza.
2. Az intézményi bevételek növekedése (intézményi ellátás, kötelezőbefizetések) a várható inflációnak megfelelő mértékű.
3. Adóbevételek mértéke a 2001. évi körül várható.
  - a) Az építményadó 150 Ft/m² helyett 180 Ft/m² lesz a nem lakáscélú építményekre. Az építményadó köre (pl. lakásra stb.) nem bővül.
  - b) A gépjárműadó évi tétele az adóalap minden megkezdett 100 kg-ja után 800 Ft-ról 900 Ft-ra emelkedik, de összességében kevesebb bevétel várható (jármű állomány változása miatt).
  - c) Az iparűzési adó mértéke nem változik, a környező települések között a legalacsonyabb szinten marad (1,5 %).
4. A saját forrásokat jövő évben is pályázatokon nyert támogatásokkal tervezzük kiegészíteni.
5. Az egyes településrészek kisebb volumenű fejlesztéseit a lakossági hozzájárulások módosíthatják, sorolhatják.
6. Vagyonértékesítésből származó jelentősebb bevételt nem tervezünk, a bérbeadások szintje infláció követő.

II. Kiadások tervezése

1. Az önkormányzati dolgozók személyi juttatásainál a központilag előírt és támogatott emeléseket tervezzük.

2. A dologi kiadásoknál csak az indokolt és ki nem védhető áremelések tervezhetők.
3. A közterület-fenntartás költségei az elmúlt időszakban jelentősen növekedtek. További növekedést nem célszerű tervezni és megengedni.
4. Szociális kiadások, támogatások szintjét szükséges megtartani.
5. Beruházások, felújítások forrásai a helyi adók, melyek egy részét a működési kiadások is lekötik. A legszükségesebb intézményi felújítások mellett 2002-ben is központi szerepet tölt be az útfelújítás, korszerűsítés. A legjelentősebb feladat a Tanács utca korszerűsítése, mely a Rendezésiterv módosításának költségeivel e forrásokat valószínűleg teljesen kimeríti.
6. Kulturális tevékenység, testvérkapcsolatok területén az infláció figyelembevételével a kialakult szintet kell megőrizni.
7. Civil szervezetek támogatása a jövő évben is jelentős összeget tesz ki. A támogatási kört bővíteni nem szükséges, differenciálás azonban várható.

Összességében: a jövő év költségvetése Vértesszőlősen az intézményi működést biztonságosan megoldja, a felújításoknál pedig a pályázatokkal együtt a legfontosabb feladatok hitelfelvétel nélkül is teljesíthetők.

Vida István
polgármester

Útépítések 2001-ben

A Hírmondó előző számában tervek és dilemmák címszó alatt ismertettük ez évi útfelújítási elképzeléseinket. Most a megvalósításról szeretnénk Önöket tájékoztatni.

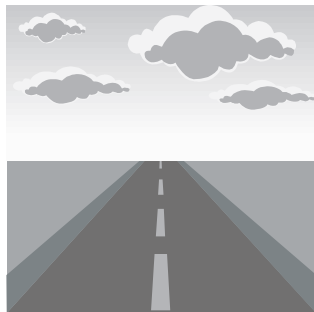
1. **Múzeum utca, Arany János utca, Szarvas utca** felújítása, csapadékvíz-elvezetése. 6 kivitelező cég közül a Swietelsky Kft. adta a legkedvezőbb ajánlatot bruttó 20.425.330 Ft vállalkozási díjjal, így vele kötöttünk szerződést.
A megyei területfejlesztési célelőirányzat pályázaton e programhoz 5.000.000 Ft vissza nem térítendő állami támogatást nyertünk, így az útfelújításokra tervezett keretből további felújítási döntéseket hozhattunk a legkedvezőbb egységarakat adó kivitelezővel.
2. **Kánya utca** aszfaltozása, az elmaradt II. réteg (kopóréteg) miatt.
A kivitelezés leszámolt összege: Bruttó 1.440.000 Ft.

3. **Mókus utca** aszfaltozását az itt lakók által korábban készített betonburkolat repedezései, károsodása miatt a lakók anyagi hozzájárulásával végeztük el. Bruttó bekerülési összeg: 781.000 Ft.
4. **Szőlőhegyi út** egy szakaszának aszfaltozása, csapadékvíz-lefolyó kialakítása. Az érintett telektulajdonosok hozzájárulása (anyag, munka, készpénzbefizetés): 270.000 Ft, az aszfaltozás összege: Bruttó 356.250 Ft.
5. **Tanács utca** Ady Endre és Reiner köz közötti szakaszának aszfaltozása, valamint a temető előtti bekötő útszakasz felújítása. Csak aszfaltozott út jöhetett szóba az engedélyeztetés kötöttségei miatt. Szerződött bruttó kivitelezési költség: 1.887.500 Ft.

A kivitelezés során sok kérdés, javaslat merült fel a lakók részéről, amit szóban és írásban megválasztunk, ill. a lehetőségek szerint megoldottunk.

A legtöbb kérdés az útfelújítások sorrendjére vonatkozott. Pl. *Miért nem a Tanács utca került sorra először, holott itt a legsúlyosabbak a gondok?*

A válasz kézenfekvő: A Múzeumhoz vezető útszakaszok felújításához kaptunk 5 millió Ft támogatást, így ezeket az utakat korszerűsítettük. A jövő évben az un. belső tehermentesítő út-pályázatra adunk be kérelmet, ennek része a Tanács utca. Az első szakasz tervei elkészültek. Az ÉDÁSZ tervezi a Tanács utca légvezeték átépítését, a Vízműtől kértük a Tanács utca ivóvíz-hálózatának korszerűsítését. Az alsó makadám-útszakaszt még át kell tervezni, ugyanígy a felső fordulót is. Valószínű, hogy a teljes úthossz (és szélesség) felújítása egy év alatt nem is fejezhető be. De az anyagi lehetőségeink (és pályázataink) szerint ez az út elsőbbséget kap.

A község belterületének útfelújításai a meghirdetett elvek és tervek szerint folynak. A lakossági hozzájárulások tették lehetővé a tervezetten felüli aszfaltozásokat. A jelenlegi adóbevételeket figyelembe véve még legalább 2-3 év kiemelt útfelújítási program szükséges a szilárd burkolatok és a csapadékvíz-elvezetések megnyugtató megoldására.

A számítástechnikai oktatásról iskolánkban

Mindenki, aki ma aktívan dolgozik, vagy főleg, aki munkát keres, szembesül a kor igényével: a számítógépet használni tudni követelmény. Mindenki, akinek van, s akinek nincs, tudja, nem kevés pénzbe kerül egy komplett számítógép, s annak folyamatos fejlesztése. Korunk követelményeihez az iskolarendszer is igazodik, már az általános iskolák sem kerülhetik el a számítástechnika oktatását és a gépek használatát az adminisztrációban. Az 1998-as Nemzeti alaptanterv kötelezővé tette a számítástechnika alaplépéseinek oktatását, s a 2000-ben bevezetett Kerettantervek is, bár időben későbbre tolták.

Iskolánk ezen a területen megelőzte a kötelezően előírt szintet, s ma is előtte jár. Ugyanis már 1995-ben tudtunk vásárolni számítógépet a jótekonysági bái bevételből, amit az önkormányzat által kiegészítve 1996 őszétől már 4 géppel rendelkezünk, sőt számítástechnika szakos tanárunk is volt és van. Így az oktatás a felső tagozatban bevezetésre kerülhetett. Akkor még a régi tanterv nem is említette a számítástechnikát.

A jótekonysági rendezvényeknek köszönhetően a gépparkunk folyamatosan bővült. Támogatóktól ajándékba is kaptunk kisebb teljesítményű gépeket.

Ma: 2001-ben, amikor a Kerettanterv szerint csak 7. osztálytól kötelező az informatika tantárgy keretén belül a számítástechnika oktatása, iskolánkban 4. osztálytól fölfelé minden évfolyamon oktatjuk. 4-6. évfolyamon nem kötelező tantárgyként tartjuk számon, de minden gyerek részt kíván venni az oktatásban.

Negyedik osztályban 2 hetente 1 alkalommal ismerkednek a gyerekek a számítógép

alapvető perifériáival, rajzoló programokkal. Megismerik a billentyűzet alapvető karaktereinek írását és a speciális billentyűk jelentését, rajzoló programokkal egyszerű rajzok elkészítésének menetét.

A felső tagozatban heti 1 órában tanulnak számítástechnikát. **Ötödik osztályban** megismerkednek a számítástechnika néhány alapfogalmával, megtanulják a perifériák jellemző tulajdonságait, megismerkednek a Comenius Logo-val és a Windows néhány alkalmazásával. **Hatodik osztályban** megtanulják a Comenius Logo programnyelv parancsait, egyszerű programok írását, megtanulnak tájékozódni a számítógép könyvtárszerkezetében.

Hetedik osztályban megtanulnak rajzfilm animációt készíteni és megismerkednek a szövegszerkesztés alapjaival, a Word szövegszerkesztővel. **Nyolcadik osztályban** a tanulók megtanulják a táblázatkezelés alapjait, megismerik a Exel táblázatkezelő szoftvert és megismerkednek a világháló (Internet) etikettjével, megtanulnak a világhálón tájékozódni.

A szabadon felhasználható órákon az egyes évfolyamokon is megismerkednek a gyerekek az Internet használatával.

Önkormányzatunk jóvoltából – idei jelentős beruházásként – és pályázaton nyert pénzből 12 számítógéppel rendelkezünk. Közülük 1 multimédiás gép a könyvtárban, egy az adminisztrációs irodában, 10 gép pedig a számítástechnika teremben áll a gyerekek rendelkezésére.

A jogszabály szerint 2 gyerekre kell, hogy 1 gépjusson. Nálunk jobb az arány, mert az osztályokat kétfelé bontva szervezzük az órát, így a legmagasabb létszámú osztályban is 12 gyerekre jut 10 gép. A csoportbontás is jelentős költség (két tanár kell egy órára), de

sokkal hatékonyabb az oktatás, ha egy tanár nem 20-30 tanulóval foglalkozik egyidőben.

A tantestületből (20 fő) 1 fő felsőfokú, 1 fő középfokú, 3 fő alafokú számítástechnikai vizsgával rendelkezik, a többiek önszorgalom-ból tanulták/tanulják a gép kezelését. Egy kolleganő másodéves a könyvtár-informatikai új alapidiplomás képzésben.

Van 2 nyomtatónk, CD-írónk, internetünk. A géppark hálózatban működik – így például az

internetre valamennyi gépen egyszerre lehet rácsatlakozni. Új szolgáltatásként tanítási időn kívül (esti órákban) költségtérítéssel formában (2000 Ft/óra=10 igénylő esetén 200 Ft/óra/fő) van mód internetezni. Azt hisszük, a szülői iskolások hálásak lehetnek Szüleiknek és az Önkormányzatnak – többek közt – ezekért a lehetőségekért is. Köszönjük nevükben is:

Krenner Antalné igazgató
Skrován József számítástechnika tanár

* * *

Visszatekintés az elmúlt időszak rendezvényeire

Legutolsó rendezvényünk az „**Öregek Napja**” volt. Nagy örömünkre szolgált, hogy a 200 meghívott idős ember közül kb. 130 fő vett részt a rendezvényen. Külön köszöntöttük falunk legidősebb emberét: **Bugyi Istvánnét**, aki **94**, és **Bohács Ignácot**, aki **92**. életévét betöltötte. Szép kor. További jó egészséget kívánunk Nekik. Továbbá köszöntöttük aranylakodalmuk alkalmából **Finta Józsefet és feleségét**.

Elmondhatjuk, hogy időseink jól érezték magukat, kedvükre énekeltek, táncoltak. Kívánjuk, hogy még sok éven át köszönthes-sük Őket.

Az ősz első rendezvénye a **szüreti felvonulás** volt. Idén is sikerült egy jó hangulatú, színes felvonulást szervezni, ahol részt vettek a szlovákiai Udvard-i, és a németországi Muhr am See-i barátaink is. A felvonulás utáni bál szintén jó hangulatban zajlott, közel 250 ember ropta a táncot. De sajnos a szüreti jó hangulatot egy szomorú tragédia homályosította el, ugyanis német barátunk – **Hans Joachim Balzer** 2 nap múlva tragikus körülmények között elhunyt. A család mély fájdalomában osztozunk és kegyeletünket róttuk le templomunkban a tiszteletére tartott gyászmisén. Egy értékes barátot veszítetünk el, aki szívén viselte a két település

közötti jó kapcsolat létrehozását és fenntartását.

Az **augusztus 20-i ünnepségünkről** szintén elmondhatjuk, hogy a délutáni program egy kicsit más volt, mint az előző évek, de jó hangulatú, vidám, játékos időtöltésül szolgált, mind a gyermekek, mind a felnőttek részére. Különösen nagy volt az érdeklődés az erőemelő verseny iránt, ahol gyerekek-felnőttek egyaránt jól érezték magukat. Elmondhatjuk, hogy Vértesszőlős legerősebb embere: **Jenei Attila** és **Sipos Viktor**. Gratulálunk nekik és jó egészséget izmaik erősítéséhez.

Örülünk, hogy sok vértesszőlősi lakos tisz-telte meg rendezvényünket részvételével, és jó érzés volt látni – főleg a tűzijáték alatt –, hogy a falu apraja-nagyja együtt örült a látványnak. A „**Mesterkezek Kiállítás**” szintén látványos volt, és megint sikerült új kiállítókat megnyerni. A képzőművész tábor résztvevői és **Jablonszki Éva** értékes alkotásokkal ajándékozta meg az önkormányzatot. Köszönet nekik és további sikeres alkotómunkát kívánunk.

Még egy program vár ránk. Idén is lesz „**Falukarácsony**” mégpedig december 21-én 17 órakor az iskolában. Minden vértesszőlősi polgárt szeretettel várunk, hogy ezen a szép napon együtt ünnepelhessünk.

Kulturális és Nemzetiségi Bizottság

A Baromállás-dűlő problémáiról

Vértesszőlős két nagy város, Tatabánya és Tata között jó szomszédságban éli mindennapi, falusi életét. A közelség sok előnye mellett jelentkeznek sajátos gondok is. Ilyen probléma az a folyamat, mely a városokból kiköltöző, zártkertekben élő családok életében jelentkezik: városi, jellemzően tömbházi lakásukat eladják, kertet vásárolnak és állandó lakhatásra alkalmatlan építményben tervezik életüket.

A képviselő-testület többször foglalkozott e témával és felhívást tett közre a Baromállás-dűlőben:

Tisztelt Ingatlantulajdonosok!

Az utóbbi időben egyre több bejelentés érkezik Vértesszőlős Önkormányzatához a **Baromállás-dűlő** problémáival kapcsolatban.

A telektulajdonosok többsége az utak állapotát, a közművek hiányát, a közbiztonság gondjait és a hulladékok felhalmozódását teszi szóvá, de gyermekgondozási- és ellátási, valamint szociális problémák is jelentkeznek mint megoldandó feladatok a község vezetői felé.

Mindezek miatt szükségesnek látunk néhány félreértést tisztázni, de egyben javaslatot is teszünk a problémák enyhítésére.

Vértesszőlős közigazgatási határán belül található Baromállás-dűlő rész a térképek, a nyilvántartás és a rendezési tervek szerint: **Külterületi mezőgazdasági hasznosítású terület**, zártkerti településrész.

Ez a minősítés – mely belátható időn belül nem is változik – megszabja az önkormányzat legszükségesebb feladatait és korlátait is.

Mik ezek?

- A település általános és részletes rendezési tervében meg kell tervezni a telekosztások elhelyezkedését.

- A telekosztások szerint biztosítani kell a megközelíthetőséget.

- Engedélyezni és ellenőrizni kell a beépítést, érvényesíteni kell a beépítési korlátokat és az engedélyekben foglalt teljesítést.

Mi nem feladata az önkormányzatnak?

- belterületi jellegű vagy azt megközelítő szintű infrastruktúra kiépítése (víz, villany, gáz, csatorna, szilárd burkolatú út stb.)

- a kerttulajdonosok és hozzátartozóik számára a szociális gondoskodás és ellátás biztosítása.

Mik a telektulajdonosok lehetőségei, kötelezettségei?

- a tulajdonosviszonyok tisztázása után a zártkerti ingatlanokra vonatkozó szabályok szerint építési engedélyt kérhetnek és a jogerős engedély szerint építményt létesíthetnek.

- a külterületi ingatlan (zártkert) csak rendeltetésének megfelelően használható. Nem építhető lakóház, nem folytatható ipari tevékenység, nem lehetséges lakhatással kapcsolatos bejelentkezés.

- nem lakás célú építmény után (ezen a területen csak ilyen lehetséges) Vértesszőlős teljes közigazgatási területén 2001-ben évi 150 Ft/m² építményadó fizetése kötelező.

Gyakori kritika: az ingatlanulajdonos úgy érzi, hogy a befizetett adót az önkormányzat nem a terület fejlesztésére, utépítésre fordítja. Annak ellenére, hogy a képviselő-testület a költségvetés készítésekor dönthetne így is, mégis évről-évre magasabb összeg kerül a Baromállás-dűlőben felhasználásra, mint az innen befolyó adó-tétel. Az igaz, hogy ez a felhasználás csak töredéke az igényeknek.

Ahhoz, hogy minden szempontból érzékelhető változás történjen, összegében legalább tízszeres adóbevételre lenne szükség, ami nyilvánvalóan nem lehetséges.

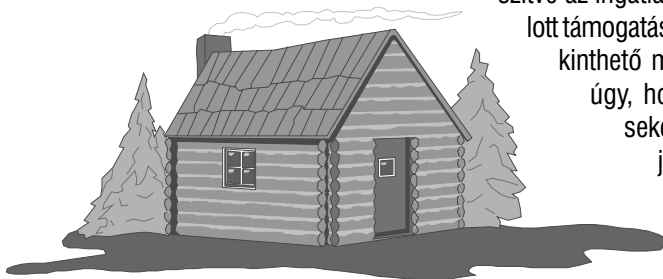
Visszatérő gond: a hulladék-elhelyezés és elszállítás.

Jelenleg az önkormányzat eseti megbízással saját költségére az RWE Umwelt Tatabánya Rt-vel (REM) szállíttatja el a hulladékegyeket évi több százezer forintért, de a probléma újratermelődik.

(A jelenlegi hulladékszállítás 250.000 Ft!)

Ezért mindenképp bevezetjük a rendszeres hulladékgyűjtést és elszállítást, de ezt a telektulajdonosoknak kell megfizetniük.

A közbiztonság e területen is érezhetően romlik. Nő a kiköltözők száma, gyakori az engedély nélküli építkezés, sok a változás, a telektulajdonosok egyre kevésbé ismerik egymást.

A rendőrség körzeti megbízottjai rendszeresen járkák és ellenőrzik a területet, néhány évvel ezelőtt megalakult a polgárőrség. Az önkormányzat által alkalmazott mezőőr is ellenőrzi a zártkertek körüli földterületet.

Javaslatok

az ingatlanulajdonosoknak:

1. A telekkel kapcsolatos döntéseik előtt feltétlenül tájékozódjanak a polgármesteri hivatalban. Tekintsék meg a rendezési tervet, érdeklődjenek a lehetőségekről és a várható változásokról.
2. Feltétlenül tartsák be az építés-hatósági előírásokat, megelőzve a szankciókat.
3. Ne adják fel állandó lakhelyüket, mert ezzel elveszítik azokat a lehetőségeiket (hitelfelvétel, szociális segély- és ellátás stb.) amik minden állampolgárt megilletnek, de szerződésük ill. folyósításuk általában lakóhelyhez kötött.
4. Más ilyen jellegű területekhez hasonlóan kíséreljék meg az ingatlanulajdonosok közötti együttműködést (egyesület, társulás, vagy közhasznú társaság formájában) az utak, közművek közösen eldöntött létesítése, karbantartása érdekében, amihez az önkormányzat partner. Így az itt befolyt bevételek kiegészítve az ingatlanulajdonosok felajánlott támogatásával szervezett és áttekinthető módon felhasználhatók úgy, hogy az aktuális döntéseket az érdekeltek hozhatják meg.

**Vértesszőlős
Képviselő-testülete**

A temetőről

Vértesszőlős képviselő-testülete 2000. szeptember 21-én fogadta el a temetőről és a temetkezésről szóló rendeletét, 2000. október 12-én pedig döntött a temető fenntartását és üzemeltetését végző szakemberek alkalmazásáról is, akiknek kinevezése 2000. november 1-jén megtörtént.

A 2001. évi költségvetésben 1.440.000 Ft-ot határoztunk meg a temető fenntartására (a 2000. évi 462.800 Ft-tal szemben), majd az év során újabb 300.0000 Ft-ot biztosítottunk e feladat megfelelő színvonalú ellátására.

Mi valósult meg és még milyen feladatok állnak előttünk?

Elkészült az urnasírkert a ravatalozó mögötti területen. A sírkertet a kerítés oldaláról övezik felújított régi sírkövek. A temető előtti parkoló egy-egy virágoskerttel színesedett. A Múzeum utca és a temető bejárat közötti útszakasz felújításra került. A bejárat és a kápolna közötti gyalogos út zúzott kő burkolatot kapott. A sírokhoz közel telepített, veszélyes fák cseréje folytatódott. Sajnos néhány leszakadás, fakidőlés az utóbbi hónapokban ismét figyelemztetett a probléma komolyságára. A temető középső részén a bokrok, cserjék kivágása is megkezdődött. E területet teraszosan rendezni kell, új sírhelyek kialakítását lehetővé téve. **Elkészült a ravatalozó felújításának, átalakításának látványterve.** A terv megtekinthető a Polgármesteri Hivatalban. *Az elképzelés lényege:* a jelenlegi épület fölé fa sátoertő kerülne és a gyalogút felé kinyúlna, az épület hátsó falára pedig tető alatti fali urnasírhelyek kerülnének.

A képviselő-testület véleménye az, hogy a ravatalozót 2002-ben el kell készíteni. A Tanács utca felújítása mellett azonban ez csak jelentős helyi összefogással valósítható meg. Adományok, szak- és segédmunkák segíthetik az építést. A terv véleményezése után meghirdetjük a mindenki számára fontosnak tartott akciót. Addig is várjuk a javaslatokat.

A ravatalozó építése során méltó homlokzati kerítést kell kialakítani a felújított bejárat kapu felhasználásával. ezután sor kerülhet egy rendezett, szép parkoló kialakítására is.

A falu egyik jelképe a temetői kápolna. Az Egyházközség kezdeményezte a tulajdonjoggal kapcsolatos bizonytalanságok tisztázását. Remélhetőleg jogi és gazdasági oldalról is lehetőség nyílik a szép építmény felújítására és alkalmazására.

Ne égessünk háztartási hulladékot lakott területen!

Vértesszőlős alacsonyabb fekvésű területeit időről-időre a kertek vagy az udvarok végében égetett háztartási hulladék fekete füstje üli meg. Máskor pedig, leginkább az esti órákban, egyes háztartások kéményeiből, házi tűzhelyeiből száll fel az eltüntetett műanyagok (flakonok, fóliák, modern csomagoló anyagok) égésekor keletkező rettenetes, orrfacsaró bűz.

Az ókori **Rómában** a város területén a háztartási hulladék elégetését szigorú törvény tiltotta. Pedig akkor még nem égettek műanyagokat, mégis érezték, hogy a füst, amivel a szerves anyag elégetése jár, nem csak szaga miatt ártalmas. Akkoriban az írott törvényeket még bronztáblákra vésve tették közszemlére, s azok betartásáról is gondoskodtak.

A háztartási szemét helyben történő elégetése a Vértesszőlősi háztartások egy részénél mindennapos gyakorlat. Miközben a füst megüli a környéket, beveszi magát a lakásunkba, ruhánkba és hajunkba, nem is gondolunk rá, hogy ennek a helytelen gyakorlatnak milyen veszélyes hosszú távú következményei is lehetnek.

A szerves anyagok alacsony hőfokú égése alkalmával szerves és szervetlen vegyületek tömege keletkezik, melyek gázok, folyékony és szilárd halmazállapotú anyagok formájában csapódnak ki a közvetlen környezetben. Ebből a szempontból különösen veszélyesek az

utóbbi 50 évben megjelent **műanyagok**, mint a polietilén, a polipropilén (PP), a polisztirol (PS), a polivinil-klorid (PVC), poliuretán (PU) vagy a polietilén-tetraftalát (PET), melyek csomagoló fóliák, tartályok és dobozok formájában mindennapos használati tárgyaink lettek. Ide kell sorolni, továbbá, a vegyi anyagokkal impregnált csomagoló papírokat és karton dobozokat is. A most felsorolt csomagoló eszközökhöz, előállításuk folyamatában, különböző mérgező és nem mérgező adalékanyagokat is tesznek (antioxidánsok, lágyítók, festékek, stabilizátorok, égés gátlók, habosítók, stb.). **A műanyagok és adalékanyagaik, veszélyes égéstermékek felszabadulása nélkül, csak 1000 fok körüli hőfokon semmisíthetők meg.**

Ma már nemcsak a szaksajtóban téma, hogy a háztartási hulladék, köztük a **műanyagok alacsony hőfokú égetésénél rákkeltő vegyületek, fejlődési rendellenességeket okozó hormonhatású anyagok** (pl. az ultra-mérgek

közé sorolt dioxinok, ftalátok) és alattomos lassúsággal mérgező fémek (kadmium, ólom, higany) szabadulnak fel. A füsttel együtt ezek a közvetlen környezetben kicsapódnak, bejutnak a talajba, s minthogy nem bomlékonyak, akár évekig is változatlan állapotban ott maradnak. Ami a fő veszély, hogy **a most felsorolt, a természetben azelőtt soha elő nem forduló égéstermékeket a növények beépítik szöveteikbe, termésükbe, vagy a csapadékkal bejutnak a vizeinkbe, s végül az ember – a kis kertecskéjében termelt gyümölcscsel, zöldséggel, burgonyával, paradicsommal és paprikával, vagy éppen az ivóvízzel – elfogyasztja azokat.** Ugyanez történik, amikor teheneket, malacokat és a baromfit is az ilyen szerves és szervetlen anyagokkal szennyezett

növényekkel etetjük: a mérge ilyenkor a tejjel, az állat húásával, a tojással kerül át a mi szervezetünkbe.

Csodálkozunk, hogy miért lett mindennapos probléma napjainkban a rák, s hogy a születések számának csökkenésével szemben a veleszületett fejlődési rendellenességek aránya miért növekszik? Az ok kézenfekvő: mi magunk tesszük mérgezővé környezetünket.

2500 évvel ezelőtt a rómaiak ezt a problémát már megoldották. Jó lenne, ha kertjünkben megrögzötten szemetet égetők elgondolkoznának a fentiekben.

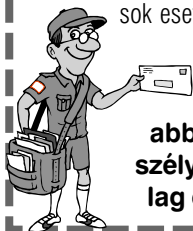
Magyarországon ma évente mintegy 135 ezer ember hal meg, s negyedrészüik környezeti ártalmak áldozata.

*Dr. Kovács Antal orvos
Vértesszőlős*

A postás csak egyszer csenget?

Városban és falun egyaránt természetes, megszokott szolgáltatás a postai kézbesítés. Városokban ez általában egyszerű: a lépcsőházakban elhelyezett postaládákba dobja a postás a küldeményeket. Falun a postás házról-házra jár, de a levelek, kisebb csomagok, pénzküldemények átadása sok esetben nehézségekbe ütközik.

Az egyik alapkérdés, hogy van-e postaláda és azt hol helyezték el? Ha nincs, vagy a kerítésen belül található, a kézbesítés problematikus, különösen akkor, ha a címzettek nem tartózkodnak otthon. Gond, egyben veszélyes is, ha a házörző kutya (vagy kutyák) a kerítésen belül, sok esetben azon kívül is szabadon vannak. A postaláda a vicsorgó kutya miatt nehezen megközelíthető, több postás kezét így marta meg a kutya.

Kérjük a Tisztelt Lakókat, hogy segítsék postásainkat abban, hogy a címzett számára gyorsan, kultúráltan és veszélytelenül kézbesíteni tudják a küldeményeket. Ez viszonylag olcsón, egyszerű módon is megoldható.

Vértesszőlős Község Képviselő-testülete **2002. január 1**-jei hatállyal bevezette a község területén a **telekadót**. Az adó bevezetésének célja a foghíjas telkek felszámolása, a telekspekulációk megelőzése, valamint az arányosabb közteherviselés.

A telekadót a beépítésre alkalmas telkek után kell fizetni, annak mértéke **20 Ft/m²/év**. Az önkormányzat különböző kedvezményeket is biztosított. (pl. építési engedéllyel rendelkezők 4 évig mentes ha a beépítést vállalja). A rendelet a hivatalban megtekinthető és felvilágosítást is szívesen adunk.

Az adó bevezetésével kapcsolatos előkészítő munkálatok elkezdődtek. Valamennyi érintett tulajdonos részére bevallási nyomtatványt fogunk küldeni, melyet az abban megjelölt határidőre kitöltve és aláírva kérünk visszaküldeni.

Hangverseny

Karácsonyi Templomi Hangverseny Vértesszőlősön
2001. december 21-én 17 órakor

Az estműsorán

CORELLI, BACH ÉS VIVALDI MŰVEI

Corelli: Karácsonyi Concerto Grosso

J.S. Bach: d-moll Kettősverseny

J.S. Bach: f-moll Zongoraverseny (csembató)

J.S. Bach: VI. Brandenburgi Verseny

A. Vivaldi: A Négy Évszáz A Tél

Felépnekr hangszeres szolistaik és az „ÉVSZAKOK” Kamarazenekar
Művészeti vezető: Vörös Gyula hegedűművész

A kiadványt szerkeszti: Nemzetiségi és Kulturális Bizottság
Kiadja: Vértesszőlős, Polgármesteri Hivatal 1000 példányban
Felelős kiadó: Vida István polgármester